

Međuzvještaj posloводства

OT - Optima Telekom d.d.

za prvih devet mjeseci

2011. godine

konsolidirano izvješće

Glavne značajke	3
Pokazatelji poslovanja	4
Konsolidirani prihodi	5
Dobit prije kamata, oporezivanja i amortizacije - EBITDA	5
Dobit prije oporezivanja - EBT	5
Prihodi od telekomunikacijskih usluga	6
LLU	7
Razvoj infrastrukture	8
Značajni događaji u 2010. godini i očekivanja budućeg razvoja	9
Makroekonomska i tržišna kretanja	9
Regulatorno okruženje	11
Aktivnosti istraživanja i razvoja	12
Promjena u upravljačkim tijelima Društva	12
Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja	13
Kazalo pojmova	14
Financijski izvještaji Grupe na dan 30.09.2010.	15

Glavne značajke

Optima Telekom završila je prvih devet mjeseci 2011. godine rastom prihoda od internet usluga, podatkovnih usluga i prihoda od interkonekcijskih usluga, te značajnim rastom prihoda od multi-medijalnih usluga u odnosu na isti period prethodne godine.

Aktivnosti brige o korisnicima i rezidencijalne prodaje za Optima Telekom i dalje se obavljaju u sklopu kompanije kćeri Optima Direct.

Pokazatelji poslovanja

Optima Telekom je prvih devet mjeseci 2011. godine okončao sa:

- povećanjem ukupnih konsolidiranih prihoda za **21,1** milijuna kuna (**6,1 %**) uz istovremeno neznatno povećanje ukupnih rashoda za **8,7** milijuna kuna (**2,1 %**) u odnosu na isto razdoblje prošle godine
- poboljšanjem dobiti prije poreza, kamata i amortizacije (EBITDA) za **28,3 %** u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, te je u prvih devet mjeseci 2011. godine ostvaren pozitivan EBITDA od **57,1** milijuna kuna, odnosno u trećem tromjesečju **19,2** milijuna kuna
- značajnim smanjenjem gubitka prije poreza (EBT) za **20,8 %**

	Q1-Q3 2010.	Q1-Q3 2011.	Q1-Q3 2011./ Q1-Q3 2010.	Q3 2010.	Q3 2011.	Q3 2011./ Q3 2010.
Ukupni prihodi	346.537	367.667	6,1%	119.307	129.022	8.1%
EBITDA	44.543	57.146	28.3%	16.360	19.199	17.4%
EBT	(59.709)	(47.279)	(20.8%)	(21.002)	(24.298)	15.7%
	30.09.2010.	30.09.2011./ 30.09.2010.	30.6.2011.	30.09.2011./ 30.06.2011.	30.09.2011.	
Ukupan broj korisnika OT-a						
Broj govornih kanala*	271.432	-0.8%	272.540	-1.2%	269.279	
Broj korisnika na vlastitoj mreži LLU	101.528	7.4%	108.067	0.9%	109.049	
Broj OptiDSL korisnika na vlastitoj mreži LLU	56.068	18.1%	64.291	3.0%	66.237	
Broj OptiTV korisnika na vlastitoj mreži LLU	8.200	71.3%	13.000	8.1%	14.050	
Broj instaliranih kolokacija	256	1,6%	259	0,4%	260	
Sjever	80	2,5%	82	0%	82	
Zapad	45	0%	45	0%	45	
Istok	51	2%	52	0%	52	
Jug	80	1,3%	80	1,3%	81	

* Govorni kanal je osnovna jedinica za prijenos glasa ili podataka. Broj govornih kanala određuje koliko se razgovora može istovremeno odvijati na jednom telefonskom priključku. Telefonski priključak je fizički spoj korisnika na telekomunikacijsku mrežu. Telefonski priključak može imati jedan ili više govornih kanala.

Konsolidirani prihodi

Ukupni konsolidirani prihodi u prvih devet mjeseci iznose **367,7** milijuna kuna, što u usporedbi sa rezultatima ostvarenim istom razdoblju prethodne godine, ukazuje na povećanje od **6,1%**, dok za treće tromjesečje 2011. godine iznose **129** milijuna kuna što je porast za **8,1%** u odnosu na isto razdoblje 2010. godine.

Porastu od 6,1% najviše su pridonijeli prihodi od interkonekcije, prihodi od internet usluga te multimedijalnih usluga uslijed porasta broja korisnika OptiTV usluge.

Dobit prije kamata, oporezivanja i amortizacije - EBITDA

EBITDA je u kontinuiranom rastu i iznosi **57,1** milijuna kuna za prvih devet mjeseci 2011. godine, što predstavlja rast od **28,3%** u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Za treće tromjesečje 2011. godine iznosi **19,2** milijuna kuna, što predstavlja rast od **17,4%** u odnosu na treće tromjesečje 2010. godine.

Pozitivan trend poboljšanja EBITDA rezultat je kontinuiranog ulaganja u vlastitu infrastrukturu, orijentiranja na prodaju profitabilnijih usluga, optimalnog upravljanja operativnim troškovima te reguliranih cijena.

Dobit prije oporezivanja - EBT

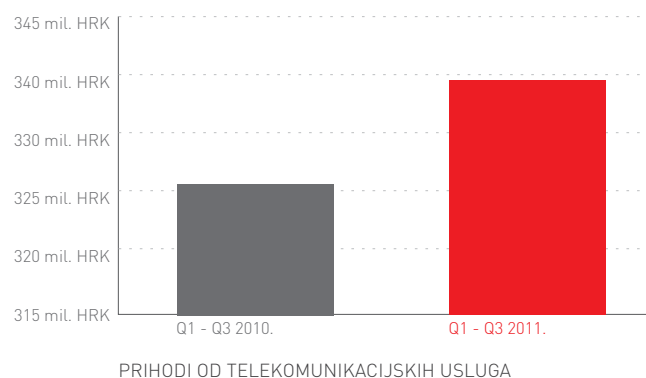
EBT za prvih devet mjeseci 2011. godine iznosi **-47,3** milijuna kuna što je za **12,4** milijuna kuna ili **20,8%** bolji rezultat u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Prihodi od telekomunikacijskih usluga

Ukupni prihodi od telekomunikacijskih usluga bilježe povećanje od 4,4% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Glavajući sa stajališta maloprodajnih usluga, povećanje prihoda prvenstveno je rezultat usmjerenja na Internet, podatkovne i multimedijalne usluge čiji prihod kontinuirano kompenzira smanjenje prihoda iz govornih usluga uslijed promjena u načinu i navikama korištenja telekomunikacijskih usluga.

Ovakav trend jasno ukazuje da je Optima Telekom izabrala ispravan smjer razvoja, oslanjajući se na razvoj vlastite infrastrukture.

Veleprodajne usluge također bilježe kontinuirani rast, osobito **prihodi od interkonekcije**, koji bilježe rast od **26,7%** u odnosu na isto razdoblje prošle godine, te iznose **73,7** milijuna kuna.

Prihod od multimedijalnih usluga, u prvih devet mjeseci 2011. godine i dalje bilježi izuzetan rast koji će s daljnjim ulaganjem i usmjerenošću razvoja na multimedijalne usluge biti jedan od generatora stabilnog prihoda.

Rast **prihoda od internet usluga (18,7 %)** povezan je s rastom korisničke baze, u rezidencijalnom segmentu to se odnosi na korisnike OptiDSL usluge, dok se u poslovnom segmentu osim rasta korisničke baze primjećuje i potreba za sve većim kapacitetima za pristup Internetu.

Podatkovne usluge bilježe stabilan prihod u iznosu od **15,8** milijuna kuna. Ove usluge pod stalnim su pritiskom uslijed tržišnih prilika pri čemu se prvenstveno podrazumijeva reduciranje i optimiziranje troškova poslovanja poslovnog segmenta, osobito KA segmenta poslovnih korisnika koji su u najveći konzumenti ovih usluga

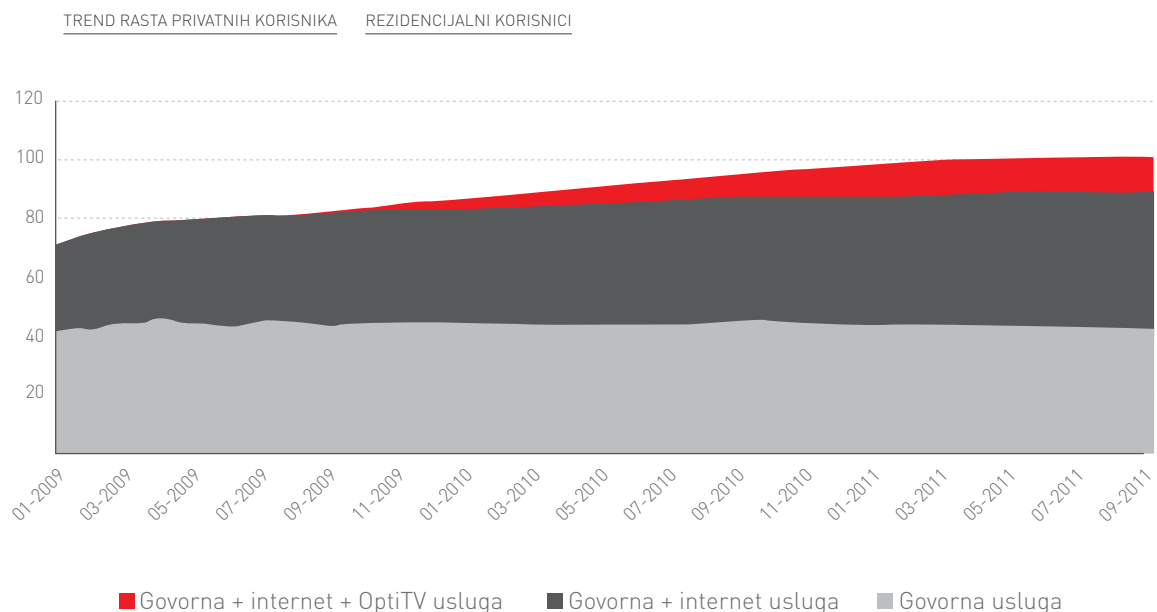
LLU

Na kraju prvih devet mjeseci 2011. godine, broj LLU korisnika na vlastitoj mreži (LLU) bilježi rast od 7,4 % (s 101.528 na 109.049) u odnosu na isto razdoblje 2010. godine.

Ključni pokazatelji LLU procesa ukazuju na nastavak pozitivnih trendove u sljedećim aktivnostima:

- Značajan uspjeh ostvaren je u segmentu postojećih korisnika, u obliku nadogradnje korištenjem novih usluga (OptiDSL, OptiTV)
- Intenzivira se akvizicija potpuno novih korisnika na vlastitu mrežu (posebno u poslovnom SoHo segmentu), i ta promjena strukture korisničke baze također utječe na poboljšanje profitabilnosti
- Nastavlja se prebacivanje korisnika usluge predodabira operatora (CPS) na vlastitu mrežu

Značajni porast zabilježen je upravo u segmentu ADSL korisnika na vlastitoj mreži, sa 56.068 na kraju prvih devet mjeseci 2010. na 66.237 u istom razdoblju 2011. odnosno značajnih **18.1%**.

Razvoj infrastrukture

Sukladno planu razvoja vlastite infrastrukture za 2011.godinu, u prvom polugodištu izvršene su pripreme za podizanje osam novih kolokacija i to u gradovima Đurđevac, Daruvar, Bjelovar, Jastrebarsko, Karlovac Grabrik, Sisak Caprag, Sveta Nedjelja i Vrbovec koje će biti aktivne tijekom Q4, te proširenje kapaciteta na šest kolokacija. Tijekom trećeg tromjesečja izvršena su proširenja kapaciteta na kolokacijama Dugo selo, Karlovac, Lovran, Knin.

Ukupan broj aktivnih kolokacija na kraju trećeg tromjesečja 2011.godine je **260**.

Osim kolokacija, razvoj infrastrukture nužno iziskuje i izgradnju vlastite svjetlovodne mreže. Tijekom trećeg tromjesečja 2011. godine ta izgradnja karakterizirana je većinom izgradnjom kraćih dionica odnosno privoda do novih krajnjih korisnika Optima Telekoma, no u ovom tromjesečju ostvaren je značajan porast realizacije svjetlovodnih trasa u svojstvu gradske, ali i međugradske infrastrukturne okosnice. Tako se u proteklom tromjesečju pristupilo rekonstrukciji gradske mreže u Zagrebu, Rijeci i Splitu sa ciljem prihvata unajmljenih međugradskih 10G vodova Odašiljača i veza kao i vodova Hrvatskih telekomunikacija manjeg kapaciteta. Također je u proteklom tromjesečju realizirana gradska trasa u Đurđevcu te međugradska trasa Sisak – Petrinja sa ciljem podizanja prvih kolokacija u Đurđevcu i Petrinji. Duljina izgrađenih svjetlovodnih privoda i trasa znatno je veća u odnosu na isti period u prošloj godini te je ostvaren gotovo četverostruki porast u izgradnji svjetlovodne infrastrukture.

Govoreći brojkama, radi se o **39,6 km** novih svjetlovodnih dionica kojima je realizirano **58** privoda i **10** novih svjetlovodnih trasa, gradskih i međugradskih.

Uspoređujući ukupne dužine, radi se o porastu svjetlovodne mreže u odnosu na proteklo tromjesečje za **1,6 % (2.395 km)** u odnosu na 2.359 km realiziranih do kraja drugog tromjesečja 2011. godine). Najveća količina privoda i trasa realizirana je u regiji Sjever (18 km), a iza nje slijede regija Jug (13,3 km), regija Zapad (4,8 km) te regija Istok (3,5 km).

Tijekom slijedećeg perioda očekuje se realizacija duljih svjetlovodnih privoda sa svrhom podizanja novih kolokacija, prvenstveno u Vrbovcu, Jastrebarskom, te Sv. Nedelji kao i početak realizacije međugradske trase Višnjevac (Osijek) - Valpovo čime bi Valpovo u potpunosti povezali sa svjetlovodnom okosnicom Optima Telekoma i reducirali trošak unajmljenog HEP-ovog voda. Također se na samom početku četvrtog tromjesečja očekuje dovršetak svjetlovodne trase Strizivojna – Đakovo u duljini od oko 7,5km po postojećoj HT kabelskoj kanalizaciji čime ćemo navedeni grad spojiti na svjetlovodnu mrežu Optima Telekoma odnosno Univerzalnih telekomunikacija.

Značajni događaji u 2011. godini i očekivanja budućeg razvoja

Makroekonomska i tržišna kretanja¹

Posljednjih mjeseci prisutan je trend deprecijacije kune prema zajedničkoj europskoj valuti. Krajem rujna je dostignuta najviša ovogodišnja vrijednost eura od 7,50 kuna, a prosječna vrijednost kune za prvih devet mjeseci smanjena je za 2,1% u odnosu na isto prošlogodišnje razdoblje.

Konačni podaci DZS-a potvrdili su prvu procjenu BDP-a za drugo tromjesečje ove godine. Bruto domaći proizvod je u drugom tromjesečju porastao realno za 0,8%, što kumulativno s padom od 0,8% u prvom tromjesečju predstavlja istu razinu BDP-a kao i u prvom polugodištu 2010. godine.

Industrijska proizvodnja je i u srpnju i u kolovozu nastavila s negativnim trendom pa je tako u prvih osam mjeseci bila 1,6% manja u odnosu na prošlu godinu, dok trgovina na malo i dalje pokazuje trendove rasta te kumulativno u osam mjeseci pokazuje rast od 1% u odnosu na prethodnu godinu.

Podaci o kretanju potrošačkih cijena pokazali su nešto intenzivniji rast na godišnjoj razini. Prema podacima DZS-a godišnja stopa inflacije, mjerena indeksom potrošačkih cijena, u rujnu je iznosila 2,2%. Na mjesečnoj razini potrošačke su cijene porasle za 0,4%. Zbog baznog učinka, na godišnji rast inflacije i dalje najviše utječe rast cijena energije i prehrambenih proizvoda, iako nešto sporijom dinamikom nego prethodnih mjeseci, dok pritisak domaće potražnje na rast cijena i dalje izostaje.

I nakon sezonskog utjecaja na smanjenje nezaposlenosti, stopa nezaposlenosti je minimalno pala, točnije tek za 0,1 postotni poen na 16,7%. U prvih sedam mjeseci ove godine, prosječna je mjesečna bruto plaća po zaposlenom iznosila 7.734 kn, što je nominalno 1,1% više, a realno 1,1% manje nego u istom razdoblju prošle godine. Istodobno je prosječna mjesečna neto plaća iznosila 5.393 kn, što je nominalno 1,9% više, a realno 0,3% manje nego u prvih sedam mjeseci prošle godine.

U kolovozu je drugi uzastopni mjesec pao broj poslovnih subjekata blokiranih računa, ukupno za 4,4 tisuće. Time je samo u posljednja dva mjeseca njihov broj smanjen za 17,3 tisuće, zaustavivši se na razini od (još uvijek visokih) 68,3 tisuće. No, vrijednost njihovih

blokada je tek marginalno smanjena (u srpnju pad za 41 milijun kuna, u kolovozu za 13 milijuna kuna), što bi značilo da je prosječno dugovanje subjekata izašlih iz evidencije u posljednja dva mjeseca iznosilo tek nešto više od dvije tisuće kuna.

TRŽIŠNI POTENCIJAL

Prema javno dostupnim podacima, u Republici Hrvatskoj je aktivno cca 1,51 milijuna telefonskih linija. U okviru ovog potencijala, Optima Telekom na kraju trećeg tromjesečja u svojoj mreži broji ukupno 269.279 govorna kanala.²

U prvih devet mjeseci 2011. broj potencijalno dostupnih priključaka u Optima Telekomu popeo se na 669.538 priključaka, što predstavlja:

- smanjenje za **2%** (sa 683.121 na 669.538 priključaka u odnosu na isto razdoblje prošle godine).

Smanjenje broja dostupnih priključaka, unatoč povećanom broju realiziranih kolokacija, rezultat je zahvata na rekonstrukciji vlastite mreže pristupnog operatora, uslijed čega se smanjuje duljina lokalne parice radi povećanja kvalitete usluge. Pristupni operator je otvarajući nove UPS-ove i smanjivao broj parica u doseg na postojećim UPS-ovima. To je razlog smanjenja količine parica u doseg Optima Telekoma iako su realizirane nove kolokacije.

- više od **44,2%** dostupnih priključaka, što je nešto iznad benchmarka³ udjela alternativnih operatora na razvijenim tržištima

¹ Izvor podataka: Državni zavod za statistiku (DZS), Hrvatska gospodarska komora (HGK)

² Pokazatelji koje objavljuje HAKOM; Govorni kanal je osnovna jedinica za prijenos glasa ili podataka. Broj govornih kanala određuje koliko se razgovora može istovremeno odvijati na jednom telefonskom priključku. Telefonski priključak je fizički spoj korisnika na telekomunikacijsku mrežu. Telefonski priključak može imati jedan ili više govornih kanala.

³ Benchmark- kontinuirani, sistematični proces evaluacije proizvoda, usluga ili poslovanja organizacije, koje su prepoznate kao najbolje prakse sa ciljem organizacijskog poboljšanja

Regulatorno okruženje

Hrvatska Agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) je i u ovom izvještajnom razdoblju nastavila sa intenzivnom regulacijom tržišta elektroničkih komunikacija.

Objavljena je odluka HAKOM-a kojom se utvrđuje da je maloprodajno tržište širokopojasnog pristupa internetu podložno prethodnoj regulaciji jer su sukladno zakonskim odredbama zadovoljeni uvjeti iz Testa tri mjerila. Očekujemo daljnju regulaciju i ostalih maloprodajnih tržišta, a koja regulacija bi mogla biti od značajnog utjecaja na buduće poslovanje društva.

Nastavno na ranije održane javne rasprave, Hrvatski Telekom d.d. je 1. srpnja, 2011. objavio Standardnu ponudu za veleprodajnu uslugu najma korisničke linije, koja usluga je omogućila Optima Telekomu postupnu migraciju CPS korisnika na WLR (wholesale line rental), a što za krajnje korisnike predstavlja konačno mogućnost dobivanja jednog računa za komunikacijske usluge uz naravno i ostale prednosti. Međutim, što zbog nepostupanja prema uputama regulatora, a što zbog zahtjeva operatora korisnika predmetne usluge, HAKOM je početkom listopada donio Odluku kojom se mijenjanju odredbe spomenute Standardne ponude, a koja odluka je trenutno predmet javne rasprave. U tom smislu, treba očekivati u narednom razdoblju nova poboljšanja procesa na operativnom nivou koja bi mogla biti od pozitivnog utjecaja na poslovanje Optima Telekoma.

Nadalje, od aktivnosti na veleprodajnoj razini, HAKOM je pokrenuo postupak analize tržišta iznajmljenih vodova. Zbog specifičnosti veleprodajne usluge iznajmljenih vodova, HAKOM je odlučilo da HT-u ostaju na snazi sve prethodno utvrđene regulatorne obveze, do završetka postupka analize tržišta.

Očekivano, početkom kolovoza 2011. objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama. Operatorima je ostavljen rok od 90 dana od dana stupanja Zakona na snagu za prilagodbu, što znači da će u narednom izvještajnom razdoblju Optima Telekom morati poduzeti mjere za usklađenje sa izmjenama. Izmjene se u najvećoj mjeri odnose na odnose s krajnjim korisnicima Optima Telekom usluga te posljedično za operatore predstavljaju niz novih, dodatnih obveza i time čine područje elektroničkih komunikacija jednim od najreguliranijih u smislu zaštite potrošačkih prava. U istom razdoblju stupio je na snagu i Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o audiovizualnim djelatnostima kojima se operatorima elektroničkih komunikacijskih usluga određuje namet u iznosu od 0,8% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini obavljanjem djelatnosti prijenosa i /ili retransmisije audiovizualnih programa.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Aktivnosti razvoja proizvoda bile su usmjerene na razvoj usluga i tarifnih modela namijenjenih rezidencijalnom tržištu i poslovnim korisnicima, osobito nižim tržišnim segmentima SME i SoHo.

U trećem tromjesečju, a sukladno ranijim najavama, dovršene su aktivnosti koje će utjecati na efikasnost prodaje usluga, kako u rezidencijalnom tako i u poslovnom segmentu.

Zbog jasnije komunikacije i jednostavnijeg odabira usluga, Optima Telekom je kreirao nove O pakete koji omogućuju odabir kombinacije različitih pojedinačnih usluga Optima telekoma u vidu paketa koji objedinjuju TELEFON, INTERNET I TELEVIZIJU.

O2 paketi mogu sadržavati slijedeće kombinacije:

- TELEFON + INTERNET
- TELEFON + TELEVIZIJA
- INTERNET + TELEVIZIJA,

a O3 paketi sadrže:

- TELEFON + INTERNET + TELEVIZIJA

Namjena paketa je jasnija komunikacija, pridobivanje novih korisnika, povećanje korisničke baze, proširenje usluga kod postojećih korisnika Optima Telekoma.

Za poslovni segment ponudu usluga proširili smo s OptimaLAN XL uslugom koja predstavlja proširenje postojeće usluge OptimaLAN ured.

Korisnicima se pored postojećih analognih telefonskih uređaja nudi mogućnost korištenja naprednih digitalnih IP uređaja. OptimaLAN ured namijenjen je svim tvrtkama koje posluju na jednoj ili više lokacija te se žele na funkcionalan način povezati u glasovni VPN i ostvariti jednostavan i funkcionalan način komuniciranja korištenjem IP tehnologije.

Promjena u upravljačkim tijelima Društva

Promjena u upravljačkim tijelima Društva nije bilo.

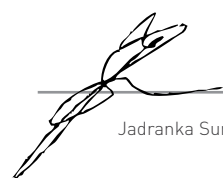
Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja

U skladu s čl.410 Zakona o tržištu kapitala, članovi uprave, Matija Martić, predsjednik, Goran Jovičić, član, Jadranka Suručić, članica, suglasno izjavljuju da su prema njihovom najboljem saznanju, financijska izvješća za izvještajno razdoblje sastavljena uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvješćivanja te da daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Optima Telekoma kao i društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline.

Tromjesečni financijski izvještaj sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Optima Telekoma i društava kćeri kao i opis najznačajnijih neizvjesnosti i čimbenika rizika kojima je grupa izložena.

Matija Martić

Goran Jovičić

Jadranka Suručić

OT- Optima Telekom d.d.
ZAGREB

Uprava ističe da predmetno izvješće sadrži određene izjave o budućim događajima u vezi s financijskim stanjem, kretanjima na tržištu elektroničkih komunikacija, rezultatima aktivnosti koje društvo i grupa trenutno poduzimaju u cilju poboljšanja svoje tržišne pozicije. Spomenute izjave temelje se na najboljim trenutnim saznanjima i očekivanjima, no ne mogu predstavljati nikakvo jamstvo njihova ostvarenja.

Nadzorni odbor izjavljuje da prihvata financijsko izvješće u cijelosti te potvrđuje da je Uprava tijekom izvještajnog razdoblja postupala u skladu s važećim propisima i statutarnim ovlastima.

Dodatne informacije i važne promjene Društvo čini dostupnim na svojim internet stranicama www.optima.hr/investitori.hr

Kazalo pojmova

BDP	Bruto domaći proizvod, makroekonomski indikator koji pokazuje vrijednost proizvedenih dobara i usluga neke zemlje tijekom zadane godine, izraženo u novčanim jedinicama
Benchmark	kontinuirani, sistematični proces evaluacije proizvoda, usluga ili poslovanja organizacije, koje su prepoznate kao najbolje prakse sa ciljem organizacijskog poboljšanja
CPS	eng. Carrier Pre Selection - usluga predodabira operatora podrazumijeva usluge gdje krajnji korisnik i dalje zadržava pretplatu kod postojećeg operatora (HT) dok same cijene razgovora plaća Optima Telekomu
DTK	Distribucijsko telekomunikacijska kanalizacija (podzemna telekomunikacijska infrastruktura)
Govorni kanal	osnovna jedinica za prijenos glasa ili podataka. Broj govornih kanala određuje koliko se razgovora može istovremeno odvijati na jednom telefonskom priključku. Telefonski priključak je fizički spoj korisnika na telekomunikacijsku mrežu. Telefonski priključak može imati jedan ili više govornih kanala.
Kolokacija	lokacija smještaja vlastite telekomunikacijske opreme priključene na vlastitu ili HT pristupnu infrastrukturu
LLU	eng. Local Loop Unbundling - raspetljavanje lokalne petlje, odnosno proces kojim postojeći operator (HT) omogućuje drugim operatorima korištenje pristupne infrastrukture za pružanje usluga njihovim korisnicima. U tom slučaju korisnik i pretplatu i razgovore plaća Optima Telekomu
VAS	eng. Value added services ili usluga s dodanom vrijednošću podrazumijevaju pružanje informativnih, savjetodavnih, zabavnih i drugih vrsta sadržaja putem 060 numeracije

**Optima Telekom d.d.
i ovisna društva**

**Financijski izvještaji Grupe
na dan 30. rujna 2011. godine**

Prilog 1.

Razdoblje izvještavanja:

1.1.2011

do

30.9.2011

Tromjesečni finansijski izvještaj poduzetnika TFI-POD Matični broj (MB): **0820431**Matični broj subjekta (MBS): **040035070**Osobni identifikacijski broj (OIB): **36004425025**Tvrtka izdatelja: **OT-OPTIMA TELEKOM d.d.**Poštanski broj i mjesto: **10010****BUZIN**Ulica i kućni broj: **BANI 75A**Adresa e-pošte: **info@optima.hr**Internet adresa: **www.optima.hr**Šifra i naziv općine/grada: **133**Šifra i naziv županije: **21**Broj zaposlenih: **382**

(krajem izvještajnog razdoblja)

Konsolidirani izvještaj: **DA**Šifra NKD-a: **6110**

Tvrtke subjekata konsolidacije (prema MSFI):

Sjedište:

MB:

OPTIMA DIRECT d.o.o.**Buje****03806014****OPTIMA TELEKOM d.o.o.****Koper, Republika Slovenija****02236133****OPTIMA TELEKOM za upravljanje nekretninama i savjetovanje d.o.o.****Kuzminečka 8, Zagreb****21017859228**

Knjigovodstveni servis:

Osoba za kontakt: **Svetlana Kundović**

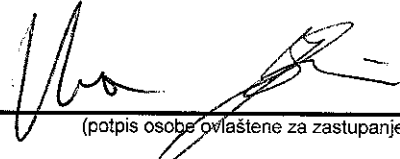
(unosi se samo prezime i ime osobe za kontakt)

Telefon: **01/5492 027**Telefaks: **01/5492 019**Adresa e-pošte: **svetlana.kundovic@optima-telekom.hr**Prezime i ime: **MATIJA MARTIĆ, JADRANKA SURUČIĆ**

(osoba ovlaštene za zastupanje)

Dokumentacija za objavu:

1. Finansijski izvještaji (bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom tijeku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz finansijske izvještaje)
2. Međuizvještaj posloводства,
3. Izjavu osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja izdatelja.

Optima Telekom d.d.
ZAGREB
(potpis osobe ovlaštene za zastupanje)

RACUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2011. do 30.09.2011.

Obveznik: OT - Optima Telekom d.d.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodno razdoblje		Tekuće razdoblje	
		Kumulativno	Tromesečje	Kumulativno	Tromesečje
1	2	3	4	5	6
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	340.693.700	118.517.301	362.001.478	127.547.101
1. Prihodi od prodaje	112	335.100.085	115.031.137	358.565.172	126.185.783
2. Ostali poslovni prihodi	113	5.593.615	3.486.164	3.436.306	1.361.318
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	334.978.822	115.130.172	346.886.572	122.922.801
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	0	0	0	0
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	239.590.551	85.515.290	250.777.667	91.244.598
a) Troškovi sirovina i materijala	117	4.224.452	1.577.453	1.629.681	554.714
b) Troškovi prodane robe	118	4.469.608	1.317.641	10.687.019	3.819.192
c) Ostali vanjski troškovi	119	230.896.491	82.620.196	238.460.967	86.870.692
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	36.940.073	12.197.023	37.795.588	12.772.514
a) Neto plaće i nadnice	121	20.704.863	6.858.312	21.184.794	7.129.610
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	10.984.413	3.602.779	11.112.765	3.781.101
c) Doprinosi na plaće	123	5.250.797	1.735.932	5.498.029	1.861.803
4. Amortizacija	124	38.827.940	12.972.622	42.032.721	14.575.180
5. Ostali troškovi	125	7.753.973	2.439.494	8.290.291	2.642.725
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	11.866.265	2.005.743	7.992.305	1.687.784
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	0	0	0	0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	11.866.265	2.005.743	7.992.305	1.687.784
7. Rezerviranja	129	0	0	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	130	0	0	0	0
III. FINANIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	5.843.563	789.385	5.665.695	1.474.801
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	132	0	0	0	0
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	133	5.843.563	789.385	5.665.695	1.474.801
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	0	0	0	0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	0	0	0	0
IV. FINANIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	71.267.591	25.178.116	68.058.084	30.397.498
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	0	0	0	0
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139	71.267.591	25.178.116	68.058.084	30.397.498
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	0	0	0	0
4. Ostali financijski rashodi	141	0	0	0	0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	0	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	0	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	0	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142+144)	146	346.537.263	119.306.686	367.667.173	129.021.902
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143+145)	147	406.246.413	140.308.288	414.946.656	153.320.299
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	-59.709.150	-21.001.602	-47.279.483	-24.298.397
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	0	0	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	59.709.150	21.001.602	47.279.483	24.298.397
XII. POREZ NA DOBIT	151	0	0	0	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	-59.709.150	-21.001.602	-47.279.483	-24.298.397
1. Dobit razdoblja (148-151)	153	0	0	0	0
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	59.709.150	21.001.602	47.279.483	24.298.397
DODATAK RDG-u (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani financijski izvještaj)					
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA					
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155	-59.709.150	-21.001.602	-47.279.483	-24.298.397
2. Pripisana manjinskom interesu	156	0	0	0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)					
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	-59.709.150	-21.001.602	-47.279.483	-24.298.397
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	0	0	0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159	0	0	0	0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	160	0	0	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske	161	0	0	0	0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	0	0	0	0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163	0	0	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164	0	0	0	0
7. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	165	0	0	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166	0	0	0	0
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (158-166)	167	0	0	0	0
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	-59.709.150	-21.001.602	-47.279.483	-24.298.397
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani financijski izvještaj)					
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA					
1. Pripisana imateljima kapitala matice	169	-59.709.150	-21.001.602	-47.279.483	-24.298.397
2. Pripisana manjinskom interesu	170	0	0	0	0

BILANCA
stanje na dan 30.09.2011.

Obveznik: OT - Optima Telekom d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodno razdoblje	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	441.494.384	450.241.789
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	34.940.891	26.239.383
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	34.940.891	26.239.383
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	0	0
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	388.534.232	377.137.745
1. Zemljište	011	23.269	23.269
2. Građevinski objekti	012	21.318.161	20.705.332
3. Postrojenja i oprema	013	313.860.055	338.602.731
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	64.165	408.705
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	0	0
7. Materijalna imovina u pripremi	017	52.505.481	16.818.931
8. Ostala materijalna imovina	018	46.822	46.822
9. Ulaganje u nekretnine	019	716.279	531.955
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	17.964.252	46.864.661
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	17.964.252	46.864.661
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	0	0
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	55.009	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	116.443.926	92.658.071
I. ZALIHE (036 do 042)	035	7.028.807	3.919.745
1. Sirovine i materijal	036	0	0
2. Proizvodnja u tijeku	037	0	0
3. Gotovi proizvodi	038	0	0
4. Trgovačka roba	039	7.028.807	3.919.745
5. Predujmovi za zalihe	040	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	82.392.821	85.881.354
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	0	0
2. Potraživanja od kupaca	045	79.673.827	84.394.031
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	44.567	45.392
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	406.274	403.551
6. Ostala potraživanja	049	2.268.153	1.038.380
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	25.074.550	571.737
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	25.074.550	571.737
7. Ostala financijska imovina	057	0	0
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	058	1.947.748	2.285.235
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	56.230.903	66.460.168
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	614.169.213	609.380.028
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061	591.187.733	1.036.631.473

PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	-415.945.780	-466.491.172
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	28.200.700	28.200.700
II. KAPITALNE REZERVE	064	194.354.000	194.354.000
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	0	0
1. Zakonske rezerve	066	0	0
2. Rezerve za vlastite dionice	067	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	0	0
4. Statutarne rezerve	069	0	0
5. Ostale rezerve	070	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	0	0
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-578.832.138	-641.766.389
1. Zadržana dobit	073	0	0
2. Preneseni gubitak	074	578.832.138	641.766.389
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	-59.709.150	-47.279.483
1. Dobit poslovne godine	076	0	0
2. Gubitak poslovne godine	077	59.709.150	47.279.483
VII. MANJINSKI INTERES	078	40.808	0
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	1.338.578	2.796.143
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	409.736	1.867.301
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	928.842	928.842
3. Druga rezerviranja	082	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	235.549.762	580.969.679
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	53.952.015	46.377.442
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	181.597.747	534.592.237
4. Obveze za predujmове	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	0	0
9. Odgođena porezna obveza	092	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	777.747.816	452.671.972
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	81.454.254	4.750.771
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	272.537.564	12.223.787
4. Obveze za predujmове	097	0	8.130.081
5. Obveze prema dobavljačima	098	138.973.710	156.150.615
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	260.422.813	261.884.063
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	2.611.449	2.542.230
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	7.149.009	6.974.654
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	0	0
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	14.599.017	15.771
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	15.478.837	39.413.406
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	614.169.213	609.360.028
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108	591.187.733	1.036.631.473
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani financijski izvještaj)			
A) KAPITAL I REZERVE			
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109	-415.986.588	-466.491.172
2. Pripisano manjinskom interesu	110		

Napomena 1.: Dodatak bilanci popunjavaju poduzetnici koji sastavljaju konsolidirane financijske izvještaje.

IZVJESTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda
u razdoblju 01.01.2011. do 30.09.2011.

Obveznik: OT - Optima Telekom d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodno razdoblje	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	-59.709.150	-47.279.483
2. Amortizacija	002	38.827.940	42.032.721
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	9.506.600	23.453.992
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004	0	
5. Smanjenje zaliha	005	1.620.366	
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006		19.863.524
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	-9.754.244	38.070.754
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	0	0
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	3.750.252	6.643.399
3. Povećanje zaliha	010	0	240.633
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	0	14.928.567
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	3.750.252	21.812.599
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	0	16.258.155
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	13.504.496	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	630.953	0
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	0	0
3. Novčani primici od kamata	017	0	0
4. Novčani primici od dividendi	018	0	0
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	0	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	630.953	0
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	20.272.907	24.049.347
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	0	
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	0	
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	20.272.907	24.049.347
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	19.641.954	24.049.347
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	32.476.065	15.625.164
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	0	
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	32.476.065	15.625.164
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	0	6.764.652
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	0	
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	0	
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	0	6.764.652
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	037	32.476.065	8.860.512
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	038	0	0
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	0	1.069.320
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	670.385	0
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	2.618.133	1.215.915
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	0	1.069.320
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	670.385	0
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	1.947.748	2.285.235

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA

za razdoblje od 1.1.2011 do 30.9.2011

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
1. Upisani kapital	001	28.200.700	28.200.700
2. Kapitalne rezerve	002	194.354.000	194.354.000
3. Rezerve iz dobiti	003		
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-578.925.164	-641.766.389
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	-62.844.897	-47.279.483
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006		
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007		
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008		
9. Ostala revalorizacija	009		
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	-419.215.361	-466.491.172
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011		
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012		
13. Zaštita novčanog tijeka	013		
14. Promjene računovodstvenih politika	014		
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015		
16. Ostale promjene kapitala	016		
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	0	0
17 a. Pripisano imateljima kapitala matice	018	-419.215.361	-466.491.172
17 b. Pripisano manjinskom interesu	019		

Stavke koje umanjuju kapital upisuju se s negativnim predznakom

Podaci pod AOP oznakama 001 do 009 upisuju se kao stanje na datum bilance

Bilješke uz financijske izvještaje

1. OPĆI PODACI

Povijest i osnutak

Društvo Optima Telekom d.d. (u nastavku "Društvo") je osnovano 1994. godine pod nazivom Syskey d.o.o., a svoju glavnu djelatnost i svoj naziv promijenilo je u Optima Telekom d.o.o. dana 22. travnja 2004. godine.

Društvo je promijenilo svoj pravni status iz društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo tijekom srpnja 2007. godine. Vijeće Hrvatske agencije za telekomunikacije dodijelilo je Društvu dozvolu za javnu govornu uslugu u nepokretnoj mreži dana 19. studenog 2004. godine, na razdoblje od 30 godina.

Glavne djelatnosti

Glavna djelatnost Društva je pružanje telekomunikacijskih usluga privatnim i poslovnim korisnicima na hrvatskom tržištu. Društvo je započelo pružati svoje telekomunikacijske usluge u svibnju 2005. godine.

Optima Telekom d.d. se u početku fokusirala na poslovne korisnike, no ubrzo nakon početka poslovanja započela je ciljati na tržište privatnih korisnika nudeći kvalitetne voice pakete.

Svojim poslovnim korisnicima, Optima Telekom d.d. nudi usluge izravnog pristupa, internetske usluge, kao i usluge glasovne telekomunikacije putem vlastite mreže i/ili prenesenih ranije odabranih usluga. Pored toga, vodeće usluge koje Optima Telekom d.d. pruža poslovnim korisnicima su rješenje IP Centrex, među prvima ove vrste na hrvatskom tržištu i IP VPN usluge. Postojeći kapaciteti omogućuju Optima Telekomu d.d. i pružanje usluga kolokacije i hostinga. Svojim velikim poslovnim klijentima Društvo nudi i specifično prilagođena rješenja oslanjajući se na svoje izuzetne vještine u području informatičke tehnologije.

OT-Optima Telekom d.d. je dana 6. srpnja 2006. godine postalo stopostotnim vlasnikom Optima Grupa Holdinga d.o.o., koja se 23. rujna 2008. godine preimenovala u Optima Direct d.o.o.

Glavna djelatnosti Optima Direct d.o.o. je trgovina i pružanje raznovrsnih usluga koje se većinom odnose na sektor telekomunikacija.

U kolovozu 2008.god. Društvo je povećalo temeljni kapital Optime Direct d.o.o. za 15.888 tisuća unosom prava potraživanja za dane kredite i obračunate kamate u temeljni kapital.

Društvo je kao jedini vlasnik osnovalo u 2007. godini društvo Optima Telekom d.o.o., Kopar, Slovenija.

Društvo je kao jedini vlasnik dana 16. kolovoza 2011. godine osnovalo društvo Optima telekom za upravljanje nekretninama i savjetovanje d.o.o., koje u izvještajnom periodu nije poslovalo, odnosno trenutno je u mirovanju

Ulaganja u pridružena društva na 30.09.2011.

Podružnice	Postotak u vlasništvu
Optima Direct d.o.o., Hrvatska	100%
Optima Telekom d.o.o., Slovenija	100%
Optima telekom za upravljanje nekretninama i savjetovanje d.o.o.	100%

Transakcije unutar grupe odvijaju se prema tržišnim uvjetima.

Osoblje

Društvo je na dan 30. rujna 2011. godine imala 382 zaposlenika.

UPRAVA I NADZORNI ODBOR

Članovi Uprave Društva u 2011. godini:

Matija Martić	Predsjednik Društva
Goran Jovičić	Član
Jadranka Suručić	Član

Članovi Nadzornog odbora Društva:

Nada Martić	Predsjednica
Marijan Hanžeković	Član i Zamjenik Predsjednice do 06.06.2011.
Ivan Martić	Član i Zamjenik Predsjednice od 06.06.2011.
Zrinka Vuković Berić	Članica od 06.06. 2011.
Duško Grabovac	Član od 06.06.2011.

PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnova pripreme

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS“) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“). Financijski izvještaji Društva izrađeni su primjenom metode povijesnog troška osim za vrednovanje određenih financijskih instrumenata.

Financijski izvještaji na dan 30. rujna 2011. god. sastavljeni su temeljem računovodstvenih politika prezentiranih i objavljenih u revidiranim konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe na dan 31. prosinca 2010. god. na Zagrebačkoj burzi d.d. dana 06.04. 2011. god.

U razdoblju siječanj – rujan 2011.god. nije bilo promjena u računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama na osnovu kojih su sastavljeni revidirani konsolidirani financijski izvještaji na dan 31. prosinca 2010.god.

Izveštajna valuta

Financijski izvještaji Društva pripremljeni su u kunama. Važeći tečaj hrvatske valute na dan 30. rujna 2011. godine bio je 7,462330 kuna za 1 EUR i 5,387575 kuna za 1 USD.

112. PRIHODI OD PRODAJE

	30.09.2011.	30.09.2010.
Prihodi od javne govorne usluge	192.482.229	207.483.412
Prihodi od interkonekcijskih usluga	73.716.328	58.191.596
Prihodi od internetskih usluga	50.496.898	42.543.021
Podatkovne usluge	15.844.051	14.947.444
Multimedijalne usluge	7.425.093	2.347.351
Najam i prodaja opreme	2.153.169	1.369.035
Prihodi od prodaje roba i usluga	7.890.695	1.421.446
Prihodi od trgovinskog zastupanja	3.794.190	3.359.761
Ostale usluge	4.762.519	3.437.019
	358.565.172	335.100.085

113. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	30.09.2011.	30.09.2010.
Prihodi od naplate starih potraživanja	2.727.832	1.259.234
Prihod od najma - sustav naplate	0	1.230.564
Prihod od naplaćenih penala i sl	0	76.630
Prihod od davanja u naravi	321.043	314.673
Ostali prihodi	387.431	2.712.514
	3.436.306	5.593.615

116. MATERIJALNI TROŠKOVI

	30.09.2011.	30.09.2010.
Troškovi materijala	1.629.681	4.224.452
Trošak prodanih roba i usluga	10.687.019	4.469.608
Troškovi usluga	0	0
Troškovi održavanja	10.443.723	11.276.159
Marketinške usluge	4.978.327	1.446.433
Troškovi fakturiranja	5.195.131	6.907.347
Troškovi najma i zakupa vodova	32.558.641	32.790.128
Intelektualne i druge usluge	2.396.392	1.428.110
Režijski troškovi	7.182.006	2.776.768
Troškovi privlačenja kupaca	11.217.595	10.980.707
Troškovi naknade priključenja parica	44.832.012	46.178.622
Troškovi telekomunikacija	114.262.786	109.787.051
Usluge rezidencijalne prodaje	3.369.811	3.488.907
Ostali troškovi	2.024.543	3.836.259
	250.777.667	239.590.551

120. TROŠKOVI OSOBLJA

	30.09.2011.	30.09.2010.
Neto plaće	21.184.794	20.704.863
Porezi i doprinosi iz plaća	11.112.765	10.984.413
Porezi i doprinosi na plaće	5.498.029	5.250.797
	37.795.588	36.940.073

Broj zaposlenih na dan 30. rujna 2011. 382 377

124. AMORTIZACIJA MATERIJALNE I NEMATERIJALNE IMOVINE

	30.09.2011.	30.09.2010.
Amortizacija dugotrajne nematerijalne imovine	7.606.570	7.549.301
Amortizacija dugotrajne materijalne imovine	34.426.151	31.278.639
	<u>42.032.721</u>	<u>38.827.940</u>

125. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

	30.09.2011.	30.09.2010.
Naknade troškova zaposlenima	1.717.659	1.459.345
Troškovi reprezentacije	662.182	490.606
Premije osiguranja	1.313.204	1.370.340
Bankovne usluge	2.515.066	2.041.626
Porezi, doprinosi i članarine	805.214	1.201.551
Troškovi prodane i rashodovane imovine	15.460	688.591
Darovi i sponzorstva	152.105	40.000
Naknadno utvrđeni troškovi poslovanja	0	82.206
Ostali troškovi	1.109.401	379.708
	<u>8.290.291</u>	<u>7.753.973</u>

Troškovi koji se nadoknađuju zaposlenima obuhvaćaju dnevnice, troškove noćenja i prijevoza po osnovi službenih putovanja, zatim troškove svakodnevnog prijevoza sa i na posao, naknadu troškova za korištenje osobnih vozila u poslovne svrhe i slično.

126. VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE

Vrijednosno usklađenje utvrđuje se na kraju obračunskog razdoblja ukoliko postoji dokaz da se potraživanja od kupaca neće moći naplatiti radi značajnih financijskih poteškoća kod klijenta, raskida ugovora i ovrhe, kad postoji velika vjerojatnost stečaja i sl.

131. FINACIJSKI PRIHODI

	30.09.2011.	30.09.2010.
Prihodi od kamata	4.488.568	4.272.890
Pozitivne tečajne razlike	1.177.127	1.570.673
	<u>5.665.695</u>	<u>5.843.563</u>

137. FINACIJSKI RASHODI

	30.09.2011.	30.09.2010.
Rashodi od kamata	58.273.981	69.320.641
Rashodi od naknada	576.968	536.846
Negativne tečajne razlike	9.207.135	1.410.104
	<u>68.058.084</u>	<u>71.267.591</u>

Trošak kamata obuhvaća kamate na kredite, izdane obveznice Društva i zatezne kamate zbog nepravovremenog izmirenja dospjelih obveza dobavljačima.

Do smanjenje rashoda od kamata došlo je uslijed smanjenja kamatnih stopa koje su postignute reprogramom kredita u 2010. godini. Negativne tečajne razlike porasle su kao posljedica deprecijacije kune u odnosu na valutu EUR u izvještajnom periodu i postojanja dugoročnih obveza vezanih valutnom klauzulom.

003. NEMATERIJALNA IMOVINA

	KONCESIJE I PRAVA	SOFTVER	IMOVINA U PRIPREMI	UKUPNO
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje na dan 01.01. 2011.god.	8.187.690	77.752.928		85.940.618
Povećanje		1.428.697		1.428.697
Prijenos u upotrebu				0
Prodaja i rashodi				0
Stanje na dan 30.09.2011	8.187.690	79.181.625	0	87.369.315
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje na dan 01.01. 2011.god.	1.385.174	52.138.188		53.523.362
Amortizacija tekuće godine	204.488	7.402.082		7.606.570
Prodaja i rashodi				0
Amortizacija na dan 30.09.2011	1.589.662	59.540.270	0	61.129.932
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST				
Na dan 30.09.2011.	6.598.028	19.641.355	0	26.239.383

010. MATERIJALNA IMOVINA

	ZEMLJIŠTE	ZGRADE	POSTROJENJA, OPREMA, ALATI I POGONSKI INVENTAR	VOZILA	UMJETNIČKA DJELA	IMOVINA U PRIPREMI	ULAGANJA NA TUBOJ IMOVINI	UKUPNO
NABAVNA VRIJEDNOST								
Stanje na dan 01.01. 2011.god.	23.269	25.523.821	483.838.300	126.055	46.822	41.904.067	3.767.834	555.230.168
Povećanje			1.073.750			22.729.243	215.394	24.018.387
Prijenos u upotrebu			46.360.593			-47.814.379		-1.453.786
Prodaja i rashodi (tečajne razlike)		31.756	-9.737					22.019
Stanje na dan 30.09.2011	23.269	25.555.577	531.262.906	126.055	46.822	16.818.931	3.983.228	577.816.788
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI								
Stanje na dan 01.01. 2011.god.	0	4.357.228	158.646.766	72.997	0	0	3.209.931	166.286.922
Amortizacija tekuće godine		474.663	33.691.703	18.443			241.342	34.426.151
Prodaja i rashodi (tečajne razlike)		18.354	-52.384					-34.030
Amortizacija na dan 30.09.2011	0	4.850.245	192.286.085	91.440	0	0	3.451.273	200.679.043
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST								
Na dan 30.09.2011	23.269	20.705.332	338.976.821	34.615	46.822	16.818.931	531.955	377.137.745

020. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA

	30.09.2011.	30.09.2010.
Kreditni odobreni vlasniku društva	12.725.820	11.999.698
Kreditni odobreni trgovačkim društvima	34.083.997	5.996.891
Dugoročni depoziti	3.505.855	3.376.941
	50.315.672	21.373.530
Vrijednosno usklađenje	-3.451.011	-3.409.278
	46.864.661	17.964.252

Kreditni odobreni trgovačkim društvima odnose se na kredite odobrene tvrtki OSN INŽENJERING d.o.o. uz kamatnu stopu od 11,5% i s dospijecom 13.08.2012. god. (kredit u iznosu od 2,91 mio kn) i 30.04.2013. god. (kredit u iznosu od 27,72 mio kuna)
Dugoročni depoziti uključuju dva garantna devizna depozita u Zagrebačkoj banci d.d. po osnovi izdavanje bankarske garancije za kupnju i instalaciju telekomunikacijske opreme i dospijevaju 16.02.2015.god. i 23.02.2015.godine, te depozita u BKS banci i dospijeva 31.03.2012. godine

043. POTRAŽIVANJA

	30.09.2011.	30.09.2010.
Potraživanja od kupaca	84.394.031	79.673.827
Potraživanja od zaposlenih	45.392	44.567
Potraživanja od države i državnih institucija	403.551	406.274
Potraživanja za kamate po danim kreditima i depozitima	334.506	729.646
Potraživanja za predujmove	648.289	1.356.005
Ostala potraživanja	55.585	182.502
	85.881.364	82.392.821

045. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	30.09.2011.	30.09.2010.
Potraživanja od kupaca u zemlji	99.084.799	85.102.450
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	14.819.960	13.662.654
	113.904.759	98.765.104
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	-29.510.728	-19.091.277
	84.394.031	79.673.827

Kretanje ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja

	30.09.2011.
01. siječanj 2011. godine	25.368.266
Otpisano tijekom godine	-1.062.409
Naplaćeno tijekom godine	-2.208.590
Rezervirano tijekom godine	<u>7.413.461</u>
Završno stanje	<u>29.510.728</u>

Starosna struktura potraživanja Društva:

	30.09.2011.
Nedospjelo	63.905.334
do 120 dana	21.091.170
120 - 360 dana	12.368.284
preko 360 dana	<u>16.539.971</u>
	<u>113.904.759</u>

056. DANI ZAJMOVI I DEPOZITI

	30.09.2011.	30.09.2010.
Krediti	113.530	24.974.545
Depoziti	<u>571.737</u>	<u>343.535</u>
	685.267	25.318.080
Vrijednosno usklađenje	<u>-113.530</u>	<u>-243.530</u>
	571.737	25.074.550

058. NOVAC U BANC I BLAGAJNI

	30.09.2011.	30.09.2010.
Stanje na kuskim računima	1.487.215	1.409.520
Stanje na dviznim računim	788.626	13.817
Novac u blagajni	<u>9.394</u>	<u>524.411</u>
	2.285.235	1.947.748

059. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA

	30.09.2011.	30.09.2010.
Razgraničeni troškovi privlačenja korisnika	43.357.429	49.869.919
Troškovi izdavanja obveznica	1.285.198	2.096.096
Unaprijed plaćeni troškovi	<u>21.817.541</u>	<u>4.264.888</u>
	66.460.168	56.230.903

063. UPISANI KAPITAL

Vlasnik Društva Matija Martić uplatio je u temeljni kapital Društva 24. kolovoza 2007. godine 20 milijuna kuna, čime je temeljni kapital Društva povećan sa 201 tisuća kuna na 20.201 tisuća kuna. Društvo je preregistrirano iz društva sa ograničenom odgovornošću u dioničko društvo. Ukupan broj dionica iznosio je 2.020.070 redovnih dionica čija je nominalna vrijednost 10 kuna. Jedini vlasnik Društva je ostao Matija Martić.

U prosincu 2007. godine Društvo je povećalo temeljni kapital izdavanjem dionica kroz javnu ponudu. Društvo je izdalo 800.000 dionica nominalne vrijednosti od 10 kuna, čime je ukupan broj dionica povećan na 2.820.070. Prilikom upisa novih dionica ostvarena je kapitalna dobit od 194.354 tisuća kuna što predstavlja razliku između nominalne vrijednosti i cijene utvrđene na inicijalnoj javnoj ponudi.

Zarada po dionici na 30. rujna 2011. godine iznosila je:

Neto rezultat - gubitak	47.279.483
Broj dionica	2.820.070
Gubitak po dionici	16,77

Gubitak po dionici u istom razdoblju prethodne godine iznosio je 22,17 kuna.

Cijena dionica kojima se trguje na burzi u tekućem tromjesečju kretala se od 25,00 kuna (najniža cijena) do 42,56 kuna (najviša cijena).
Tržišna kapitalizacija u tisućama kuna na dan 30.rujna 2011. god. iznosi 76.114 tisuće kuna.
U razdoblju siječanj-rujan 2011.god. Društvo nije otkupljivalo izdane dionice, odnosno ne posjeduje trezorske dionice.

Deset najvećih dioničara na dan 30.09.2011. god :

Dioničar	Vrijednost	
	udjela u tis. Kn	%udjela
MARTIĆ MATIJA (1/1)	18.596	65,94
ZAGREBAČKA BANKA D.D./ZBIRNI SKRBNIČKI RAČUN ZA UNICREDIT BANK AUSTRIA AG	1.605	5,69
ZAGREBAČKA BANKA D.D./ZBIRNI SKRBNIČKI RAČUN ZAGREBAČKA BANKA D.D./DF	1.385	4,91
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D./R5	1.345	4,77
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D./RBA	979	3,47
SOCIETE GENERALE-SPLITSKA BANKA D.D./ AZ OBVEZNI MIROVINSKI FOND (1/1)	766	2,72
ZAGREBAČKA BANKA D.D. (1/1)	428	1,52
ŽUVANIĆ ROLAND (1/1)	303	1,07
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D. (1/1)	224	0,80
JOVIČIĆ GORAN (1/1)	202	0,72

083. DUGOROČNE OBVEZE

	30.09.2011.	30.09.2010.
Obveze s osnova zajmova	46.377.442	53.952.015
Obveze prema kreditnim institucijama	534.592.237	181.597.747
	580.969.679	235.549.762

093. KRATKOROČNE OBVEZE

	30.09.2011.	30.09.2010.
Obveze s osnove zajmova	4.750.771	0
Obveze prema kreditnim institucijama	6.431.540	272.537.564
Obveze za obračunate kamate po osnovu zajmova i kredita	5.792.247	81.454.254
Obveze po izdanim obveznicama	261.884.063	260.422.813
Obveze za predujmove	8.130.081	0
Obveze prema dobavljačima	156.150.615	138.973.710
Obveze prema zaposlenima	2.542.230	2.611.449
Obveze za poreze, doprinose i dr. pristojbe	6.974.654	7.149.009
Ostale obveze	15.771	14.599.017
	452.671.972	777.747.816

099. IZDANE OBVEZNICE

Društvo je izdalo obveznice (OPTE-O-124A) nominalne vrijednosti od 250 milijuna kuna, 5. veljače 2007. godine. Obveznice su izdane na Zagrebačkoj burzi. Obveznice imaju kamatnu stopu od 9,125% i dospijevaju 1.veljače 2014. godine . Obveznice su izdane sa cijenom od 99,496%. Kamata je plaćena na godišnjoj razini dana 1. veljače 2011. godine.

	30.09.2011.	30.09.2010.
Nominalna vrijednost	250.000.000	250.000.000
Naknade za izdavanje obveznica	-3.287.812	-4.749.062
Obveze po osnovi obračunatih kamata	15.171.875	15.171.875
	261.884.063	260.422.813

098. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	30.09.2011.	30.09.2010.
Obveze prema dobavljačima u zemlji	138.357.895	121.279.894
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	7.357.897	11.131.582
Obračunate nedospjele fakture	10.434.823	6.562.234
	156.150.615	138.973.710

102. OBVEZE ZA POREZE, DOPRINOSE I DR. PRISTOJBE

	30.09.2011.	30.09.2010.
Obveze za porez na dodanu vrijednost	4.547.627	4.658.995
Obveze za poreze i doprinose iz i na plaće	1.903.129	1.905.698
Obveze za ostale poreze i doprinose	523.898	584.316
	6.974.654	7.149.009

106. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

	30.09.2011.	30.09.2010.
Obračunati troškovi za koje nisu primljene fakture od dobavljaču u tuzemstvu	16.418.258	10.919.817
Obračunati troškovi za koje nisu primljene fakture od dobavljaču u inozemstvu	4.743.170	3.719.015
Odgođeni prihodi	14.750.000	0
Odgođeni prihodi zbog neizvjesnosti	3.124.806	840.005
Ostali obračunati troškovi	377.172	0
	39.413.406	15.478.837

3. FINANIJSKI INSTRUMENTI

Tijekom razdoblja Društvo je većinu svojih financijskih instrumenata koristilo za financiranje poslovanja. Financijski instrumenti uključuju zajmove, mjenice, novac i likvidna sredstva te druge razne instrumente, kao što su potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, koji proizlaze izravno iz redovnog poslovanja.

Upravljanje valutnim rizikom

Valutni rizik je rizik da će se vrijednosti financijskih instrumenata promijeniti usljed promjene tečaja. Društvo je najviše izloženo valutnom riziku po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima, denominiranim u inozemnim valutama, koji se preračunavaju u kune primjenom važećeg tečaja na datum bilance. Nastale tečajne razlike terete rashode poslovanja ili se knjiže u korist računa dobitka i gubitka, ali ne utječu na tijek

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Društva u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Obveze		Imovina	
	30.09.2011.	30.09.2010.	30.09.2011.	30.09.2010.
	u tis. kuna	u tis. kuna	u tis. kuna	u tis. kuna
EUR	585.876	181.670	-26.221	-22.043
USD	3.143	226	0	-110
CHF				
GPB				
	589.019	181.896	-26.221	-22.153

Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Društvo je uglavnom izloženo valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR i USD.

U idućoj tablici analizirana je osjetljivost Društva na smanjenje tečaja kune od 10 % u 2011. godini u odnosu na relevantne strane valute. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u valuti. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi jednak i suprotan.

	Obveze		Imovina	
	30.09.2011. u tis. kuna	30.09.2010. u tis. kuna	30.09.2011. u tis. kuna	30.09.2010. u tis. kuna
EUR	58.588	18.167	-2.622	-2.204
USD	314	23	0	-11
CHF				
GPB				
	58.902	18.190	-2.622	-2.215

Izloženost promjeni tečaja prikazanih valuta za 10% najvećim dijelom povezano je sa stanjem primljenih kredita, stanjem dobavljača i potraživanjima od povezanih društava iskazanim u eurima (EUR) i američkim dolarima (USD).

Kamatni rizik

Dugoročne obveze po kreditima i zajmovima sa varijabilnim kamatnim stopama iznose 371,99 mio kn, te je izloženost Društvo kamatnom riziku značajna.

Ostala imovina i obveze, uključujući i izdane obveznice nisu izloženi kamatnom riziku.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Društva koji utječe na eventualni financijski gubitak Društva. Društvo je usvojilo procedure koje primjenjuje u poslovanju s kupcima, te prikuplja instrumente osiguranja plaćanja, gdje god je to moguće, u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza.

Potraživanja od kupaca se prate na kontinuiranoj osnovi kako bi se utvrdila njihova rizičnost te provele odgovarajuće procedure. Kontinuirano se prati kreditna sposobnost kupaca Društva, a kreditna izloženost istima se revidira minimalno jednom godišnje.

Društvo posluje s velikim brojem kupaca različite strukture djelatnosti i veličine, te sa fizičkim osobama koji imaju specifičan kreditni rizik. Društvo je razvilo procedure za svaku pojedinačnu skupinu kupaca kako bi osiguralo upravljanje kreditnim rizikom na adekvatan način.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući adekvatne rezerve i kreditne linije, kontinuirano uspoređujući planirani i ostvareni tijek novca uz praćenje dospjeća potraživanja i obveza.

Tablična analiza rizika likvidnosti i rizika kamatnih stopa

Tablice u nastavku prikazuju dospjeća ugovornih obveza Društva iskazanih u bilanci na kraju izvještajnog razdoblja.

Tablice su izrađene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama na datum dospjeća. Tablice prikazuju novčane tokove po glavnici i kamatama.

u tisućama kuna

	Do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
30.09.2011.				
Beskamatne obveze	166.839			166.839
Kamatne obveze	54.986	802.530	2.312	859.828
	221.825	802.530	2.312	1.026.667
30.09.2010.				
Beskamatne obveze	161.075			161.075
Kamatne obveze	671.431	168.489	19.741	859.661
	832.506	168.489	19.741	1.020.736

Beskamatne obveze Društva do godine dana najvećim dijelom sastoje se od obveza prema dobavljačima u iznosu od 156.151 tisuća kuna za razdoblje siječanj – rujan 2011. godine (138.974 tisuće kuna za isto razdoblje u 2010. godini).

U kamatnim obvezama prikazane su obveze s osnove kratkoročnih i dugoročnih kredita, obveznica i financijskog najma.

Tablice u nastavku prikazuju dospjeća financijske imovine Društva iskazane u bilanci na kraju izvještajnog razdoblja.

Tablice su izrađene na temelju nediskontiranih novčanih priljeva po financijskoj imovini na datum dospjeća. Tablice prikazuju novčane tokove po glavnici i kamatama.

u tisućama kuna

	Do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
30.09.2011.				
Beskamatna imovina	86.397			86.397
Kamatna imovina	660	41.999	4.777	47.436
	87.057	41.999	4.777	133.833
30.09.2010.				
Beskamatna imovina	84.341			84.341
Kamatna imovina	349	30.691	35.886	66.926
	84.690	30.691	35.886	151.267

Novac i novčani ekvivalenti su zbog niske kamatne stope iskazani kod beskamratne imovine.

Marija Martić
Jadranka Suručić
Optima Telekom d.d.
ZAGREB